

At betragte og blive betragtet

👤 Ungdomsuddannelse

🕒 Under 1 lektion

Med udgangspunkt i værket 'Stue i Strandgade med solskin på gulvet' fra 1901 af Vilhelm Hammershøi, sætter denne tegneopgave fokus på det nære/det intime, identitet, overvågning og grænser. Opgaven rammesætter en kropslig erfaring, hvor eleverne får en dobbeltrolle: De skal både tegne (betragte) og blive tegnet (betragtet).

Intimitet

Værksamtale

Inden tegneopgaven kigger I godt på værket. Lad eleverne sætte ord på deres umiddelbare oplevelse af værket. Stil spørgsmål og suppler gerne med din viden om værket. Du kan finde inspiration i værkteksten.

Tegneopgave

Placer eleverne i en cirkel i samme retning på gulvet, som et futtog, så de betragter hinandens nakke/baghoved.

Præsenter opgaven

- De skal tegne hinanden set bagfra, samtidig med at de selv bliver tegnet.
- Hav fokus på hoved og skulderparti og brug gerne hele papiret. Tegn ikke for småt!
- Har eleverne mod på det, så kan de lege med kulstiftens/blyantens muligheder for blødhed, hårdhed, skygge m.v.
- Opgaven foregår i stilhed.
- De får ca. 5 min. til at tegne.

Forklar, at det ikke handler om at tegne pænt – men om selve det at iagttage, dvs. at skærpe blikket gennem tegneprocessen. De skal altså blot tegne det, de ser. Når de er færdige, lægges tegningerne på gulvet som en lille udstilling.

NB

Opgaven peger blandt andet på det trygge rum som en afgørende faktor, når man arbejder med dialogiske og kreative processer. Der ligger en sårbarhed i dobbeltrollen; man kan ikke selv se betragteren, men føler sig "rørt" med øjnene. Dertil blikkets magt: Hvem ser hvem? Gennem opgaven opnås en kropslig erfaring, der udfordrer intimsfæren, og ikke alle aldersgrupper eller grupper er villige til det. Omvendt kan opgaven i de rette, trygge rammer være lige præcis den overskridelse, der skaber nye erkendelser og gør, at man bagefter betragter kunstværket og temaet i et nyt lys.

Opsamling

Den lille udstilling med elevtegninger kan bruges som udgangspunkt for en samtale om fx blikke og magt. Hvordan var det at lave denne opgave? Var det sværest at være tegner eller

den, der blev tegnet? Hvad lagde de mærke til i tegneprocessen? Fx detaljer i hår, et spænde, en hvirvel...

I skal bruge

- Tegneunderlag
- Tegnepapir
- Blyanter/kulstifter

Stue i Strandgade med solskin på gulvet

Vilhelm Hammershøi
Privatsfære

En kvinde sidder med ryggen til os i færd med noget, vi kun kan gætte os til. Hun er tydeligt lukket inde i sin egen verden med blikket rettet mod, hvad end hun har i hænderne. Solens stråler rækker ind i stuen gennem de store vinduer med de lette, lyse gardiner. Modsat tidens klunkehjem er stuen ikke fyldt med store møbler, malerier, tunge gardiner og farverige tapeter. Tværtimod er den næsten tom. Med sin måde at male rum på åbner Hammershøi op for fantasien og sanserne, så vi med det samme kan mærke lyset, atmosfæren og stilheden. Hammershøis værker er dækket af en form for drømmende tåge, som lader beskueren stille de spørgsmål, der nu en gang måtte presse sig på. Hvorfor er der tomt? Hvad er der bag døren? Hvad laver kvinden? Hvad er fortællingen? Netop det sidste spørgsmål gjorde, at mange i Hammershøis samtid ikke kunne se værdien i hans kunst.

Et malerisk rum

En stor del af Hammershøis produktion er interiører fra de lejligheder, han boede i gennem årene. Han brugte sine hjem som både atelier og motiv. Den absolut bedst kendte del af Hammershøis værk er gruppen af interiører med og uden figurer, malet i perioden 1898 til 1908. Her boede han med sin hustru Ida Hammershøi i en lejlighed i Strandgade 30 på Christianshavn i København. Det er Ida, vi ser rygvendt i maleriet.

Inspirationsord

- Intimitet
- Hjem
- Stemning
- Tomrum
- Lys
- Privatliv
- Sanselighed
- Det sjælelige gennembrud

[Se et kort portræt om kunstneren.](#)